

Dvanajsta mednarodna olimpijada iz jezikoslovja

Peking (Kitajska), 21.–25. julij 2014

Naloge individualnega tekmovanja

Ne prepisuj opisov nalog. Rešitve posameznih nalog napiši vsako na svoj list papirja. Na vsakem listu jasno označi številko naloge, številko svojega sedeža in svoj priimek. Del tvojega dela bo sicer lahko izgubljen ali pripisan komu drugemu.

Odgovori morajo biti dobro utemeljeni. Tudi popolnoma pravilen odgovor bo dobil slabo oceno, če ob njem ne bo razlage.

Naloga št. 1 (20 točk). Podanih je nekaj glagolskih oblik v jeziku benabena ter njihovi prevodi v slovenščino:

<i>nohobe</i>	jaz ga udarim
<i>kahalune</i>	mi te bomo udarili
<i>nokoho'ibe</i>	midva te udariva
<i>nolenufu'inagihe</i>	ker vas midva zabodeva
<i>nolifi'ibe</i>	vidva nas zabodeta
<i>nofunagihe</i>	ker ga jaz zabodem
<i>nofine</i>	ti ga zabodeš
<i>nifila'ibe</i>	vidva me bosta zabodla
<i>nonahatagihe</i>	ker me ti udariš
<i>lenahalube</i>	jaz vas bom udaril
<i>nahalanagihe</i>	ker me boste vi udarili
<i>lahala'ibe</i>	vidva nas bosta udarila
<i>nofutagihe</i>	ker ga mi zabodemo
<i>lenifilu'ibe</i>	midva vas bova zabodla
<i>noho'inagihe</i>	ker ga midva udariva

(a) Prevedi v slovenščino:

nonifibe, halu'ibe, lifilatagihe, nokufune, nolahanagihe.

(b) Prevedi v benabena:

- vidva ga udarita;
- mi te bomo zabodli;
- ker vas mi udarimo;
- ker ga boste vi zabodli.

⚠ Jezik benabena spada v trans-novogvinejsko družino. Govori ga približno 45.000 ljudi v Papui Novi Gvineji. —Ivan Deržanski

Naloga št. 2 (20 točk). Podane so ednina, dvojina in množina nekaterih samostalnikov jezika kiowa ter njihovi prevodi v slovenščino. Niso podane vse oblike, čeprav obstajajo.

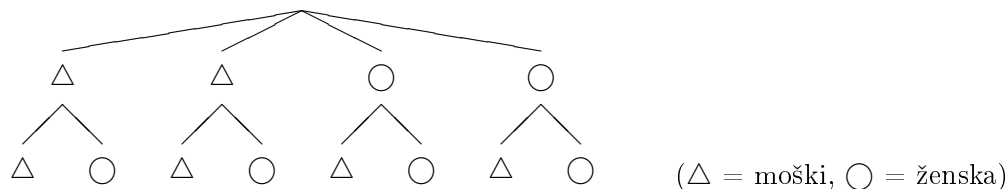
ednina	dvojina	množina	
adɔ	a	a	drevo
mat ^h ɔnsjan	mat ^h ɔnsjan	mat ^h ɔnsjadɔ	deklica
k'ɔ	k'ɔ	k'ɔɔ	nož
t ^h ot'olagɔ	t ^h ot'ola	t ^h ot'olagɔ	pomaranča
aufi		aufigɔ	riba
p ^h jaboado		p ^h jaboa	ulična svetilka
mat ^h ɔn		mat ^h ɔdɔ	dekle
k'ɔnbohodɔ		k'ɔnbohon	klobuk
t'ɔ		t'ɔɔ	žlica
		e	kruh
alɔsɔhjegɔ	?	alɔsɔhjegɔ	sliva
?	tsegun	tsegudɔ	pes
alɔguk'ogɔ	alɔguk'o	?	limona
?	k'ap ^h t ^h ɔ	k'ap ^h t ^h ɔɔ	starec
k ^h ɔdɔ	k ^h ɔ	?	odeja
k'ɔdɔ	?	k'ɔdɔ	paradižnik
?	alɔ	?	jabolko
?	p ^h ɔ	?	bizon
?	?	sadɔ	otrok
ɔlsun	?	?	glavnik
?	pitso	?	vilice
?	t ^h ɔp ^h paa	?	stol

Izpolni celice z vprašajem.

⚠ Jezik kiowa spada v kiowa-tanoansko družino. Je ogrožen jezik, ki ga govori le nekaj sto ljudi v Oklahomi, ZDA.

Besede jezika kiowa so podane v poenostavljenem prepisu. **k'**, **t'**, **p'**, **k^h**, **p^h**, **t^h** so soglasniki; **ɔ** je samoglasnik. —Aleksejs Peguševs

Naloga št. 3 (20 točk). Nekoč so pred davnimi časi v Tangutskem cesarstvu („velika država belih in vzvišenih“) živeli dva brata in dve sestri. Vsak od njih je imel sina in hčer.

Spodaj so stavki v tangutščini, ki izražajo sorodstvene odnose med temi osebami. Ime **Lhie²nyn²** pripada moškemu.

1. Ldiu ² še ¹ Nie ² tse ¹ 'yn ¹ kâj ¹ ngu ² .	19. Lhie ² nyn ² Wa ² nie ¹ 'yn ¹ wia ¹ ngu ² .
2. Lhie ² nyn ² Ngwi ¹ mbyn ² 'yn ¹ lio ² ngu ² .	20. Ldiu ² še ¹ Sei ¹ na ¹ 'yn ¹ źwej ¹ ngu ² .
3. Sei ¹ na ¹ Wa ² nie ¹ 'yn ¹ ndon ¹ ngu ² .	21. Wa ² nie ¹ Sei ¹ na ¹ 'yn ¹ mu ¹ ngu ² .
4. Ldiu ² še ¹ Šan ¹ nia ¹ 'yn ¹ ndon ¹ ngu ² .	22. Šan ¹ nia ¹ Wa ² nie ¹ 'yn ¹ źwej ¹ ngu ² .
5. Šan ¹ nia ¹ Syn ¹ mei ¹ 'yn ¹ źwej ¹ ngu ² .	23. Ngon ² ngwe ¹ Ldiu ² še ¹ 'yn ¹ la ² ngu ² .
6. Ldiu ² še ¹ Syn ¹ mei ¹ 'yn ¹ źwej ¹ ngu ² .	24. Lhie ² nyn ² Mbe ² phon ¹ 'yn ¹ mu ¹ ngu ² .
7. Ldiu ² še ¹ Wa ² nie ¹ 'yn ¹ źwej ¹ ngu ² .	25. Mbe ² phon ¹ Ldiu ² še ¹ 'yn ¹ ma ¹ ngu ² .
8. Kei ¹ žey ² Ldiu ² še ¹ 'yn ¹ źwej ¹ ngu ² .	26. Lhie ² nyn ² Nie ² tse ¹ 'yn ¹ 'iə ¹ ngu ² .
9. Ldiu ² še ¹ Kei ¹ žey ² 'yn ¹ źwej ¹ ngu ² .	27. Lhie ² nyn ² Ngon ² ngwe ¹ 'yn ¹ mu ¹ ngu ² .
10. Lhie ² nyn ² Syn ¹ mei ¹ 'yn ¹ wia ¹ ngu ² .	28. Šan ¹ nia ¹ Sie ¹ tsie ¹ 'yn ¹ lio ² ngu ² .
11. Lhie ² nyn ² Sie ¹ tsie ¹ 'yn ¹ 'iə ¹ ngu ² .	29. Lhie ² nyn ² Ldiu ² še ¹ 'yn ¹ 'iə ¹ ngu ² .
12. Kei ¹ žey ² Wa ² nie ¹ 'yn ¹ lio ² ngu ² .	30. Lhie ² nyn ² Sei ¹ na ¹ 'yn ¹ wiej ² ngu ² .
13. Kei ¹ žey ² Sie ¹ tsie ¹ 'yn ¹ źwej ¹ ngu ² .	31. Šan ¹ nia ¹ Nie ² tse ¹ 'yn ¹ mu ¹ ngu ² .
14. Lhie ² nyn ² Kei ¹ žey ² 'yn ¹ wiej ² ngu ² .	32. Lhie ² nyn ² Šan ¹ nia ¹ 'yn ¹ 'iə ¹ ngu ² .
15. Syn ¹ mei ¹ Nie ² tse ¹ 'yn ¹ źwej ¹ ngu ² .	33. Ngon ² ngwe ¹ Kei ¹ žey ² 'yn ¹ ny ¹ ngu ² .
16. Ngon ² ngwe ¹ Mbe ² phon ¹ 'yn ¹ kâj ¹ ngu ² .	34. Syn ¹ mei ¹ Šan ¹ nia ¹ 'yn ¹ źwej ¹ ngu ² .
17. Syn ¹ mei ¹ Sei ¹ na ¹ 'yn ¹ kâj ¹ ngu ² .	35. Mbe ² phon ¹ Sie ¹ tsie ¹ 'yn ¹ ma ¹ ngu ² .
18. Ldiu ² še ¹ Sie ¹ tsie ¹ 'yn ¹ ndon ¹ ngu ² .	36. Nie ² tse ¹ Sie ¹ tsie ¹ 'yn ¹ ____ ngu ² .

(a) Rekonstruiraj družinsko drevo.

(b) Izpolni prazen prostor v zadnjem stavku (obstaja samo ena možna rešitev).

△ Tangutščina je izumrli jezik tibeto-burmanske družine, ki je bil govoren v Tangutskem cesarstvu (1038–1227, sodobna osrednja Kitajska). Med znanstveniki ni soglasja o tem, kako je zvenel, tako da transkripcija temelji na eni izmed rekonstrukcij. Nadpisane številke označujejo enega izmed dveh tonov (¹ = raven, ² = naraščajoč); med drugim sta besedi ‘oče’ in ‘mati’ v prvem tonu. â, ê, ę, ɔ, y, ə so samoglasniki; š, ž, ’ so soglasniki. —Ivan Deržanski

Naloga št. 4 (20 točk). Podani so kratki dialogi v jeziku engenni ter njihovi prevodi v slovenščino:

1. *edèi ânò nwàsesè ozyí lèlemù à? edèi ânò wei ga òkí nwàsesè ozyí lèlemù.*
Ali bo ta moški prestrašil prevaranega roparja?
Ta moški je rekel, da (on)_{ta moški} ne bo prestrašil prevaranega roparja.
2. *avùrànmù kìnono amemùrè ânò à? avùrànmù wei ga òkí kìnono amemùrè ânò.*
Ali je bila ženska podobna temu dekletu?
Ženska je rekla, da (ona)_{ženska} je bila podobna temu dekletu.
3. *amó lèlemù ânó wuese avùrànmù à? amodhyòmù wei ga ò wuese avùrànmù.*
Ali ta prevarani otrok ni ubil ženske?
Fant je rekel, da (on)_{ta prevarani otrok} je ubil žensko.
4. *edèi dhia gbúnònò amò à? avùrànmù kofilomù wei ga o gbúnònò amò.*
Ali bo zlobni moški ozdravil otroka?
Kašljajoča ženska je rekla, da (on)_{zlobni moški} bo ozdravil otroka.
5. *amemùré dhíá kìnono opilopo ânò à? avùrànmù wei ga ó kìnono opilopo ânò.*
Ali zlobno dekle ni bilo podobno temu pujsu?
Ženska je rekla, da (ono)_{zlobno dekle} ni bilo podobno temu pujsu.
6. *ozyi gbunono okàá nùamù ânò à? ozyi wei ga òkí gbunono okàá nùamù ânò.*
Ali je ropar ozdravil tega pretepenega starca?
Ropar je rekel, da (on)_{ropar} ni ozdravil tega pretepenega starca.
7. *ozyi ânò kìnònò edèi kofilomù à? amò ânò wei ga ó kìnono edèi kofilomù.*
Ali bo ta ropar podoben kašljajočemu moškemu?
Ta otrok je rekel, da (on)_{ta ropar} ne bo podoben kašljajočemu moškemu.

(a) Prevedi v slovenščino:

8. *edèi ânò nwàsesè ozyi à? amemùrè wei ga ò nwàsesè ozyi.*
9. *amemùré lèlemù wúesè amodhyòmù ânò à?*
amemùré lèlemù wei ga òkí wúesè amodhyòmù ânò.

Tu je tudi odgovor v jeziku engenni, a brez pripadajočega vprašanja:

10. *ozyi ânò wei ga amó gbunono edèi.*

Prevedi ga v slovenščino. Če je možnih več prevodov, napiši vse in razloži svoje razmišljanje.

(b) Prevedi v engenni:

11. Ali bo starec podoben temu kašljajočemu fantu?
Otrok je rekel, da (on)_{starec} ne bo podoben temu kašljajočemu fantu.
12. Ali ta pretepena ženska ni prestrašila moškega?
Ta pretepena ženska je rekla, da (ona)_{ta pretepena ženska} ni prestrašila moškega.

(c) Če bi moral(a) sestaviti slovar jezika engenni, kakšni bi bili osnovni obliki besed 'ropar' in 'dekle'? Razloži svoj odgovor.

⚠ Jezik engenni spada v benue-kongoško družino. Govori ga približno 20.000 ljudi v Nigeriji. Oznaka *˙* pod prvim samoglasnikom besede označuje, da se vsi samoglasniki te besede izgovorijo z rahlo spuščnim jezikom. Oznake *ˊ*, *ˋ* in *ˆ* označujejo visok, nizek in padajoč ton v tem vrstnem redu; kadar ni nobene, dobi zlog srednji ton. —*Artūrs Semeņuks*

Naloga št. 5 (20 točk). Podane so besede in besedne zveze v severozahodni gbajščini ter njihovi prevodi v slovenščino v naključnem vrstnem redu:

ʔáá, ʔáá náng nú kò, ʔáá sèè, búmá yík, búmá zù yík, dáng gòk, dí fò, dí sèè, kò yík, kò zòk, náng wí, nú fò, nú lébé, sèè wí, yík, yík wí, zù

na površju; očesna votlina; obrv; trepalnica; oči/obraz;
rob polja; noga; sreča; jetra; dobro polje; nosnica;
nad; strupena kača; konica jezika;
umreti; zavidati; položiti

- (a) Ugotovi prave povezave.
(b) Prevedi v slovenščino: **búmá zù, kò, lébé gòk, lébé wí.**
(c) Prevedi v severozahodno gbajščino: v središču; glava; nezadovoljstvo; nos.

⚠ Jezik severozahodna gbajščina spada v ubangi družino. Govori ga približno 200.000 ljudi v Srednjeafriški republiki.

Besede severozahodne gbajščine so podane v poenostavljenem prepisu. **ʔ** je soglasnik.

—*Boris Iomdin*

Uredniki: Božidar Božanov, Ivan Deržanski, Hugh Dobbs, Dmitrij Gerasimov, Ksenija Giljarova, Stanislav Gurevič, Gabrijela Hladnik, Boris Iomdin, Bruno L'Astorina, Jae Kyu Lee (gl. ur.), Elica Milanova, Aleksejs Peguševs, Aleksandr Piperski, Marija Rubinštejn, Daniel Rucki, Artūrs Semeņuks, Pavel Sofroniev, Estere Šeinkmane, Milena Veneva.

Slovensko besedilo: Gabrijela Hladnik.

Srečno!